

ÎNFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

CUPRINSUL:

I. C. Cătuneanu: Alt caz de aplicare a „Protocoalelor“.

Șt. Peneș: Comerțanții și Meseriașii români.
In legătură cu complotul comunist din Ungaria.

Caius Bardoși: Procesele studențești.

Ion. I. Șerbu: Pentru cel care și-a călcat jurământul

Ing. V. Gheorghiu: ...Banca Salariaților! ?...

Ion Șuteu: Răspuns în chestiunea cu Administrația
Financiară din Aiud.

Ion Rațiu: Situațiuni intolerabile la Aiud.

Pentru DI Comand. terit. al Corp. VI. Armată și
pentru DI Prefect Cușuță

Ioan Potra: Martirii noștri.

O lămurire.

Informațiuni: Din orașul și jud. Arad. — Notarul jidan
Filip Rotschild a fost suspendat. — Procese stu-
dențești. — Cine sunt stăpânii la Cernăuți. — Din
Impărăția lui Troțchi. — etc.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei.

In străinătate 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZĂR ISAICU

Prim Redactor: CAIUS BARDOȘI

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Alt caz de aplicare a „Protocoalelor”¹⁾

În mai multe articole din „Infrățirea Românească” am arătat cum se aplică „Protocoalele” în diferite ramuri de activitate: cum „anumita presă” cu pretinsa ei „democrație dezinteresată” lucrează exact după indicațiile date în faimosul document; cum literatura pornografică execută pe altă cale sfaturile destructive ale „Înțelepților Sionului”; cum punctul din programul lor: „noi avem interesul ca rasa creștinilor să degenereze” se înlățește prin lățirea alcoolismului, care prăpădește sistematic toată puterea fizică și morală a țărânilor noastre. Nici un om de bună credință nu va încerca să clătine temeinicia argumentației, care probează că faptele denunțate se află în acelaș raport față de „Protocoale”, cum stă efectul față de cauză.

De astă dată vom dovedi cum „Protocoalele” se aplică și în domeniul mult mai vast al politicii unui mare stat anglosaxon.

Cine citește cu atenție capitolul X din „Protocoale” desprinde fără greutate următoarea idee a autorului semit: *pentru ca idealul dominației mondiale a Jidanilor să se înlățească cât mai repede, se impune ca în toate statele să funcționeze regimul republican și președintele republicii să fie o păpușă în mâna neamului lui Israel.*

Tactica preconizată față de persoana președintelui, s'a aplicat în Statele-Unite în timpul războiului mondial și la încheierea păcii dela Versailles. Wilson nu a fost decât un simplu instrument în mâna Jidanilor. Precisez aici legăturile lui, nu personale, ci oficiale cu doi Jidani, din puzderia de Semiți²⁾ cari

puseseră stăpânire pe mintea și voința președintelui visător; ei se numesc: *Bernard Baruch și Stephen Wise.*

Spre a face să înțeleagă cititorul român, în ce măsură Jidanul Baruch centralizase toată energia poporului american, intrat în război, cum o canaliza cu dela sine putere, ce influență exercita asupra președintelui Wilson, care apare ca un om de paie, traduc din cuvânt în cuvânt câteva fragmente din opera lui Henry Ford „Der Internationale Iude” Hammer-Verlag, Vierte Auflage, din 1922, partea II, pag. 39:

„Treizeci de miliarde dolari a costat războiul pe Statele-Unite; dintre acestea zece miliarde au mers la statele amice din Europa. Întreaga întrebuintare a acestei sume depindea de oprecierea lui Baruch. El hotărâ

1) asupra întrebuintării de capital în viața economică; 2) asupra materialului de război; 3) asupra întregii industrii cu toate modificările și transformările impuse de situație; 4) asupra întrebuintării oamenilor la serviciul militar pe front sau înapoia frontului; 5) asupra ocupațiunii lucrătorilor, asupra prețului mărfurilor și asupra salariilor“.

Citez din Ford, din aceeași scriere, pag. 38, următoarea mărturisire a Jidanului Baruch făcută, când deputatul Jefferis i-a pus întrebarea precisă: *dacă el hotărâ ce trebuie să primească armata americană precum și fiecare aliât ca ajutor din partea Statelor-Unite.* Traduc din cuvânt în cuvânt.

„Da, de sigur, eu hotărâram. Eu luam răspunderea, și hotărârea definitivă era în puterea mea: dacă trebuia să primească și ce anume trebuia să primească armata și marina, dacă administrația căilor ferate și dacă aliații trebuiau să primească și ce anume, dacă generalul Allenby trebuia să primească locomotive sau dacă acele locomotive trebuiau să fie întrebuintate în Franța sau în Rusia.

„Această putere, ce abia se poate

imagina era toată concentrată în mâna unui om. „Așa dar toate firele puterii se adunau în mâna d-tale?” îl întrebă deputatul Jefferis. „Da, răspunse Baruch, am avut în timpul războiului probabil mai multă putere ca ori-care altul; aceasta este fără îndoială“.

Din textele citate rezultă clar, cum Jidanul acaparase toată puterea reducând la nimic autoritatea președintelui Wilson și acelora, cari ar fi trebuit să o exercite în mod normal, dacă nu s'ar fi furișat pe lângă visătorul fără vlagă și fără voință exponentul forței oculte a Jidovimii americane.

Să vedem acum, ce rol a jucat același Jidan, Baruch, la conferința păcii, desbătută exclusiv între reprezentanții celor 5 state: Franța, Anglia, Statele-Unite, Italia și Japonia. Reproduc din Ford, op. cit. pag 41, următorul fragment:

„El (Baruch) a mers cu Wilson la Paris și a rămas acolo până la 28 Iunie 1919 ca expert economic pe lângă delegația de pace. La întrebarea deputatului Graham: *Te consultai des cu președintele?* el a răspuns: *De câte ori îmi cerea sfatul, i-l dedeam. La întrebarea lui Graham: Ai fost în consiliul Domnilor cari se sfătuiau asupra păcii?* Răspuns: *Da, une-ori. La întrebarea lui Graham: ai fost în consiliul suprem al celor cinci?* Răspuns: *am fost deseori și în consiliul suprem.*“

Aceste citate fac de prisos orice comentariu. Fie-care înțelege și recunoaște, dacă nu este Jidan sau jidovit, că în cazul lui Wilson, dus de nas de Jidanul Baruch, se aplică exact doctrina politică coprinsă în capitolul X al „Protocoalelor“.

Trec la al doilea Semit american, care a fost în strânse legături cu Wilson. În ce raporturi a stat președintele Statelor-Unite cu rabinul Stephen Wise, se poate ușor stabili dintr'o scrisoare pe care o reproducem mai jos, tradusă din cartea lui Roger Lambelin, intitulată „Le Règne d'Israël chez les Anglo-Saxons“, Paris 1921, pag. 70—71.

1) Ori-ce bun Român își procură traducerea românească dela I. Moța, Orăștie.

2) Asupra persoanelor cari înconjurau pe Wilson, vezi Roger Lambelin, „Le Règne d'Israël chez les Anglo-Saxons“, carte prețioasă pe care are datoria să o citească oricine pretinde a fi oricât de pușin intelectual în țara noastră.

Din tonul scrisorii, din coprinsul ei, rezultat din bîrfiri sistematice la adresa statelor din Orientul Europei și deci și la adresa României, debitate în rapoarte menționate la începutul scrisorii, din acest document care constituie o incontestabilă probă, cum Jidanii știu să capteze și să mânuiască ca pe o păpușă pe un șef de stat, fie-care cititor va afla o dovadă mai mult despre modul cum Jidovimea pune în practică doctrina „Protocoloalelor”. Iată textul scrisorii:

„Casa Albă, 10 Sept. 1920

„Scumpul meu rabin Wise,

„Sânt adînc mișcat de rapoartele ce-mi adresezi privitoare la încercările și suferințele îndurate de coreligionarii Dv în Europa orientală.

„Nici un American, ori-care ar fi rasa ori religia lui de origine, nu poate să nu simtă cea mai profundă simpatie pentru Jidanii Europei centrale, cari continuă să poarte nu numai greutățile războiului dar și suferințele rezultând din tratamentul orb și nedrept, pe care li-l impun guvernele și popoarele.

„Sper că națiunile, cu cari întretinem raporturi politice, vor face totul spre a pune capăt nedreptăților, abuzurilor, năpăstuirilor legale cari lovesc populațiile jidovești, așa cum este specificat în favoarea minorităților prin clauza tratatelor de pace.

„Noi știm în Statele-Unite, unde

Jidanii se bucură de cea mai completă egalitate, cu ce lealitate servesc și cu ce fidelitate apără interesele și idealul propriei noastre națiuni.

„Cu o mare bucurie aflu că s'a realizat o ameliorare în starea Jidanilor din Europa orientală. Guvernul meu dorește cu ardoare ca persecuțiunea contra Jidanilor să se isprăvească pretutindeni și pentru tot'dauna. Woodrow Wilson“

După reamintirea acestor fapte, pun o întrebare, bine înțeles nu pentru politicianul, care se teme de puterea jidovească, concentrată în „anumita presă“ și în diferitele consilii de administrație; nu pentru intelectualul, dornic de reclamă jidovească sau de avere adunată în grabă din afaceri forestiere sau de altă natură în complicitate cu fiii lui Izrael; nici pentru bietul muritor, care sub povoaara vieții de toate zilele nu are nici timpul nici curajul să-și dea pe față credința lui adeverată asupra pericolului jidovesc; nu pentru aceste categorii de Români pun întrebarea, ci pentru suflete dezinteresate, independente prin situație și caracter, pentru acele suflete cari sunt speranța României luptătoare contra atot puterniciei jidovești, pun întrebarea: Oare „Protocoloalele“ nu pornesc din oficina spiritului iudaic, când stabilim prin fapte că se aplică prin Jidani și în folosul exclusiv al Jidanilor?

I. C. Cătuneanu

Comercianții și Meseriașii români

Intregirea neamului, consfințită la Alba-Iulia în 1 Decembrie 1918 ne-a găsit pe noi românii de dincoace de Carpați într'o stare foarte nefavorabilă, în ce privește comerțul și meseriile. Comercianții și meseriașii români la epoca amintită erau față de semenii lor Jidaui, Maghiari și Sași, într'un număr dispartent de mic. Abia întâlneam prin Brașov, Sibiu, Săliște, Orăștie, Blaj, Lugoj, Caransebeș câteva firme, case de comerț, și ateliere, care puteau fi puse alături cu semenii streini, în ce privește, capitalul, circulația mărfurilor și cunoștințele de specialitate. Restul de comercianți și de meseriași români erau împrăștiați prin toate satele și cătunele noastre. Erau puțini, erau mici în capital și cunoștințe profesionale, și neluau în seamă de nimeni.

Dela unire încoace când stăpânirea românească se înscăunase în conducerea politică a ținuturilor de

goana lor după partizani și în ura față de tot ce nu le aparține, prin perindarea lor la guvernare, ajutau pe partizani și nedreptăteau pe contrari, așa că, în loc, ca clasa de mijloc românească, comercianții și meseriașii români să fie obiectul de grijă, de sprijin și de întărire pentru toate partidele politice, acestea nesocotind paguba ce rezultă din luptele de partid au înglobat și pe profesioniștii români în luptele lor fratricide.

Față de această stare nefavorabilă, și din instinct de conservare și de întărire al neamului românesc, se ridică sufletul țaranului român, care din belșugul lui de copii, populează din an în an tot mai mult, școalele de meserii, atelierele și prăvăliile cu elemente sănătoase fizicește și moralicește, cu ajutorul cărora să romanizăm în viitorul cel mai apropiat orașele noastre, azi împănate și stăpânite de streini.

Lipsiți de ocrotirea părintească a autorităților noastre, comercianții și meseriașii români, au început să-și strângă rândurile, să învie organizațiile lor profesionale. Căzute în uitare în decursul marelui război trecut, și unde nu existau astfel de organizațiuni să le înjghebeze, Seria acestor mișcări profesionale se inaugurează cu sfințirea drapelului Reuniunii Comercianților, Industriașilor și Meseriașilor Români din orașul și județul Cluj, la 15 August 1925, și cu federalizarea tuturor Reuniunilor profesionale românești de dincoace de Carpați într'o Centrală. Atât sfințirea de drapel cât și înființarea centralei Reuniunilor profesionale românești, a căutat să fie exploatată în scop politic de către partidul liberal, atunci la putere. Și deoarece această exploatare de partid n'a reușit, fiindcă membrii Reuniunii, ca persoane libere aveau și alte credințe politice de cât cele liberale, au rămas nerealizate, câteva donațiuni de zeci de mii de lei promise de foștii miniștri pentru Reuniunea din Cluj. Tot în slujba politicii de partid a fost pus și organul de publicitate profesional al acestei Reuniuni, „Progresul Economic“ (vezi numerele din Februarie 1925) care în urma acestui fapt a trebuit să înceteze. A urmat înființarea Reuniunii profesionale românești din Valea Jiului, la 27 Septembrie 1925 (Reuniune care deși tânără își va sfinți drapelul tricolor în Mai 1927 și va aranja o expoziție a produselor membrilor ei).

În Aprilie 1926 Reuniunea din

dincoace de munți, Românașii noștri, comercianți și meseriași, au respirat mai ușor, au început să-și scoată capul din ascunzăturile și din uitarea în care se aflau, au ciocănit pe la ușile autorităților românești și reclamau pentru ei tot concursul și toată sollicitudinea de care se bucurau semenii lor streini sub stăpânirea maghiară. Alții au părăsit satele și s'au așezat la orașe pentru a-și mări afacerile și pentru a da o creștere mai bună copiilor lor. Dar, durere autoritățile noastre, onoare excepțiilor, nu au fost pătrunse de conștiința națională, grija părintească, ce trebuia să o poarte clasei de mijloc românești, foarte debilă (slabă) și abia în formațiune. Dovadă nerăsturnabilă este icoana de azi, după 8 ani și jumătate dela unire a orașelor noastre, unde majoritatea covârșitoare de comercianți și de meseriași sunt streinii și nu românii. Partidele politice în

Arad înființează o bancă pentru membrii ei, prima instituție de acest fel la noi.

În 9 Mai 1926 s'a sfințit drapelul tricolor Reuniunea meseriașilor români din Sibiu cu ocaziunea jubileului de 50 de ani, iar în toamna anului 1926 își serbează jubileul de 25 ani, Reuniunea din Lugoj, și cea din Bistrița.

În 30 Ianuarie a. c. Reuniunea din Cluj inaugurează cu dl prof. universitar I. C. Cătuneanu un ciclu de conferințe, ce s'au ținut și se vor ține regulat în fiecare Duminică după masă în sala Camerei de Comerț, și cu participarea căminurilor de ucenici. S'au ținut până acum 7 conferințe bine cercetate și apreciate de membri. Tot atunci s'a înființat secția „Ajută-te Române” a Reuniunii pentru ajutorarea reciprocă a membrilor ei.

În 18 Ianuarie a. c. și Reuniunea din Arad a inaugurat un ciclu de conferințe cu dl prof. I. Baba, care se ține regulat Marțea și Vinerea seara, la școala de comerț din Arad. (Fiind conferințele aranjate în zilele de lucru când profesioniștii sunt oboșiți de muncă și de necazuri, credem, că nu vor putea fi deajuns de cercetate și de apreciate de membrii Reuniunii).

În 6 Ianuarie a. c. a aranjat o petrecere curat românească (ca producție artistică, ca program de dans, și ca invitați) Reuniunea din Cluj. Astfel de manifestațiuni culturale și petreceri românești vor fi aranjate desigur și Reuniunile din alte centre, pe care din lipsa unui organ de publicitate profesional al breslașilor români nu le cunoaștem.

Din cele expuse mai sus se vede clar că profesioniștii români, ajutați de oamenii de inimă, se mișcă, caută să se afirme în concertul național românesc, ca elemente constructive, și utile alcătuirii de Stat, ca apoi să poată reclama cu mai multă tărie concursul, sprijinul și ocrotirea în cel mai înalt grad atât dela cetățenii ce se numesc pe sine Români, cât și dela toate autoritățile înlocuind în mod absolut pe toți confecționarii și pe toți liferanții streini, cu elemente românești dar fără îndatoriri de înglobare în luptele de partid, ci ca români afară de politică.

Pentru ilustrarea situațiunii profesioniștilor români din Cluj față de streini mă folosesc de raportul Autorității Ind. a Municipiului Cluj No. 420—1926. În anul 1926 s'au eliberat la Români 213 brevete de meserie față de 281 în anul 1925

de 279 în anul 1924, deci o scădere foarte simțitoare. La finea anului 1926 erau în mâna Românilor 1609 brevete de meserie față de 5873 brevete aflătoare în mâinile minorităților. Aceste cifre arată numai numărul brevetelor dar dacă am căuta raportul între români și streini luând de bază averea, am ajunge la o cifră de cel puțin de 80 de ori mai rea ca aceia a numărului. Cred că această situație a elementului românesc — rea destul — se menține, cu oarecări diferențe, în toate ora-

șele noastre de dincoace de Carpați.

Crearea și întărirea clasei de mijloc românești și cu ajutorul ei, românizarea orașelor noastre să ne fie scopul tuturor acțiunilor noastre!

Rugăm pe toate Reuniunile de Comercianți și de Meseriași Români din părțile alipite la România Mamă, să ne dea rapoarte despre activitatea lor, despre neajunsurile lor și despre dorințele lor, pentru a face tot posibilul ca Românul să profite în primul rând, în țara Românească!

Șt. Penes

In legătură cu complotul comunist din Ungaria

Ziarele din ultimele săptămâni ne-au adus știrea că la Budapesta s'a descoperit un complot comunist pus la cale de Szántó Zoltán și alții. Aceștia voiau ca la 15 Martie să proclame din nou dictatura comunistă, sub conducerea lui Béla Kun. În scopul acesta au fost finanțați din greu de Sovietele rusești. Abia cu două săptămâni mai de vreme i-a răușit Poliției din Budapesta să descopere acest complot, care putea să aibă reușită sigură la data fixată (15 Martie). Reușita demascării acestui complot se datorește multor avantajii pe cari le poate avea la îndemână poliția și siguranța ungară. Probabil că și la Budapesta ca și în alte centre mari, portarii de hoteluri și hoteluri particulare sunt agenți ai siguranței Statului, indiferent de proprietarul întreprinderii. Lumea din Budapesta care a trecut odată prin baia de sânge a revoluției comuniste, sigur că a fost un sprijin eficace pentru descoperirea complotului.

Ziarele mai spun că după declarațiile celor prinși acest complot are ramificații și în statele succesoare ale Austro-Ungariei. În acest caz ne putem închipui ce poate fi la noi, când în Ardeal se plimbă neconturbați corifeii comunismului ungar, iar granița dinspre Sovietele rusești este deschisă pentru toți aceia cari plătesc vamă. Ca să ne dăm seama de greutatea cu care Siguranța noastră operează în atari cazuri, nu de mult a arestat pe un periculos comunist jidan **Salamon Izrael** care la Câmpia Turzii și-a cumpărat moșie, și-a zidit o fabrică pe prețul hoțiilor făcute în județul Sălaj. I-a trebuit Siguranței să cerceteze aproape trei ani, până când a alcătuit un dosar, pe baza căruia a putut aresta pe acest criminal pericunat.

În Cluj avem un buchet de co-

muniști din banda lui Béla Kun, cari sunt plasați pela gazetele evreo-maghiare și pe la întreprinderile jidovești. Comuniști de mai mică importanță trecuți la noi trebuie să fie plasați în toate părțile pe la întreprinderile circumcise, avându-și consemnul dat de statmajorul dela Cluj. Iată numele acestor periculoși comuniști (despre trecutul lor ne vom ocupa îndată): **Diénes László** împreună cu nevastă-sa **Irina Diénes Goetz**, **Kadar Imre**, **Sas László**, **Szabo Imre**, **Darwas Simon**, **Förizs Lajos**, **Ormos Ede**, **Rudas Moricz**, **László Arnold**, **Székely János**, **Halász József**, **Farago Miklos** (despre acesta se spune că ar fi plecat la Viena, să avem grijă să nu se mai întoarcă), **Györi Ernő**, **Gizskalai János**, **Dr. Elekes**, neurolog etc. Dintre aceștia unul singur e creștin. La Budapesta numiții, în timpul războiului au fost plasați pela gazetele circumcise, de unde apreciau eroismul acelor cari își lăsau ciolanele pe front. În același timp pregăteau un front mai mult experimental, sub conducerea unui deștept pericunat **Iaszi Oszkár** (în matricula talmudică trecut cu numele de **Iakobovits**) și se ocupau cu așa numite studii sociale. În acest scop au înființat la Budapesta o societate de studii sociale cu numele ungeresc de „**Társadalomtudományi társaság**” (Societate de studii sociale). În 1917 au prins curaj după reușita revoluției din Rusia și abia așteptau momentul ca să se deslănțuie revoluția pregătită în dosul frontului și în special în capitala Ungariei, în birourile oculte ale acestei Societăți.

În revoluția ungurească fie care și-a avut locul fixat mai dinainte. La intrarea armatei române s'au împărșiat în toate părțile, cu consemnul întâlnirii întrun cataclism social

mai formidabil. S'au împrăștiat ca ostași bine disciplinați acolo unde li s'a dat ordin. O parte sunt la noi, alții în Ceho-Slovia, Jugo-Slavia, dar stat-majorul, în frunte cu Jász, este la Viena, unde de altfel este și centrala propagandei comuniste, **Ko-minternul** rusesc. Ba unii au ajuns și la New-York sub conducerea numitului **Göndör (Nathan Krauss)** un perciunat estrem de periculos.

Incântați de reușita societății de studii sociale dela Budapesta, au încercat să înființeze și în noile posturi strategice astfel de societăți. Structura acestor societăți de studii sociale este cam la fel cu a lojilor Francmasoni și anume: Ca să nu fie demascat scopul pe care-l urmăresc, întradevăr arborează un program vag de studii sociale și atrag în combinațiile lor oameni cari habar n'au de ce se pregătește. Bineînțeles oameni de influență cari le servesc, apoi, de paravan. Să vorbim de ce este la noi în Ardeal. Direct nu putea să ia contactul cu masele comuniste deoarece nefiind cetățeni se expuneau să fie scoși din cauză, iute și de grabă. De altfel e destul dacă au legături ascunse cu șefii comuniștilor dela noi. Capul echipei **Diénes**, este în legături de bună prietenie cu **Aradi Viktor și Kertész**. În acest scop au înființat la Cluj așa numita societate „**Társadalomtudományi társaság**” în care au atras persoane politice influente.

Sedința de constituire a avut loc în Aula primăriei Clujene într'una din Duminicile luni Octombrie 1926. A expus programul pe românește profesorul **Cheresteșiu**, un circumcis român, câștigat pentru Talmud de soția sa, jidovoaică. Pe ungurește a expus acelaș program numitul **Diénes László** 1) fost comisar al poporului la Budapesta și actualmente, credem, șeful echipei ardeleni. Programul deși vag, totuși în esență, ar urmări armonizarea social-politică a românilor cu minoritarii. Au atras în cursă români, despre care credeau că le pot servi de paravan până când își urmăresc scopurile ascunse. Nu s'au înșelat. Au fost români cari au intrat în această combinație din orgoliu, crezând că pot face ceva, în dorința ca ei să fie cei dintâi cari ar realiza ceva pe terenul armoniei ardeleni. Alții învățați să între în orice combinație, unde este de încasat, de oarece până acum le-a mers bine, plasându-se în tot felul

de consilii de administrație bine plătite. Programul a fost împărțit pe secții, dintre cari cea mai importantă, secția social-politică a fost încredințată lui **Kadar Imre (jidan)**, om de încredere al bandei. Această societate își are filialele ei bine organizate în provincie, unde bine înțeles au fost încorporați și oameni de ai noștri cu greutate; de altfel, soluție luată în sedința de constituire.

Ca să ne convingem de seriozitatea înfăptuirii acestei societăți, nu știm dacă dela constituire s'a mai ținut vre-o sedință cu toți membrii aleși — vedem pe șeful, pe **Diénes** retras la conducerea unei secții care nu dă de bănuț (secția filosofiei sociale). **Diénes** a mai fost trecut în coloanele acestei reviste, au fost demascate faptele lui din revoluția ungară, trebuia numai decât organele de stat indicate să vie și să-l ridice. (Vezi Infrățirea Românească din 15 Februarie 1927). Dar totuși să fim documentați asupra bunelor lui intenții să vedem ce face. E de câțiva ani în România, dar nu a avut curiozitatea să învețe românește. Mă întreb atunci, cum crede, că s'ar putea realiza programul arborat, programul ticluit, bine înțeles foarte vag, dar pentru ei cu precise scopuri. Hai să zicem și noi, să-i credem omului, că e greu la cap și nu poate învăța limba românească. În acest caz să vedem ce face în altă parte. Redactează o revistă „**Korunk**” pe românește după traducerea lor „**Epoca noastră**” la care colaborează nume obscure din toate centrele conduse de bagheta mai mult sau mai puțin magică a **iudeului Iászi Oszkár**. În primul număr desvâluie programul. Inșiră o mulțime de baliverne în legătură cu civilizația actuală. După el omenirea s'a sbătut în decursul vremurilor să-și găsească un echilibru, să găsească o concretizare precisă a culturii sale, dar nu i-a reușit. Și mai ales acum toate ramurile ce caracterizează această cultură, rezultatul frământărilor de veacuri, au ajuns la faliment. Inchee cu imperativul vag, că împreună cu colaboratorii lui perciunați sau neperciunați să găsească din rezultatele trecutului elementele, cari ar putea servi ca bază culturalei noi europene, căreia ei ar fi chemați să-i dea ființă. Un colaborator al publicației care și-a făcut datoria talmudică în revoluția ungurească, fostul asistent la ospiciul de nebuni din loc **Dr. Elekes** își ia rolul în serios și începe să facă diagnoza omenirii, după el suferindă de o nevroză caracte-

ristică veacului de acum. După el armatele duse să servească un ideal pe câmpul de onoare, au fost prada deslănțuirii instinctelor celor mai ascunse; eroul care a murit cu accente înălțătoare pe buze este o brută, care s'a întors la primitiv. Aceste instincte deslănțuite, au desarmozat în așa fel omenirea în cât era inevitabil să cadă sau în comunismul binefăcător sau în fascismul foarte puțin agreat de golașul savant al nevrozelor. Un alt jidan **Hamburg József** îmbrățișează chestiunea sionismului, care ar fi o mișcare, ce tinde la rezolvarea chestiunii evreești în Europa. După el es'e fecund acest sionism și este singurul curent care ar putea armoniza civilizația umană decăzută. Trebuie să-și cimenteze cuibul palestinian, apoi să se pună pe treabă și să dea omenirii o cultură eternă. (Nu se ocupă cu rezolvarea chestiei evreești din alte continente unde jidanii își fac mendrele cum le place în mijlocul popoarelor s'ăpânite de europeni.) Mai sunt articole iscălite de diferiți obscuri ai condeului, articole cari bat în aceiaș strună a bolșevizmului deghizat. Sunt traduceri din Panait Istrate, comunism pe față — proză, care la noi, după cunoștințele noastre, este oprită. Această publicație este probabil organul oficios al societății „**Társadalomtudományi társaság**”.

Să analizăm puțin din micile rezumate, să le dăm puțină atenție acestor scribi ai comunizmului mascat. Noi românii suntem foarte satisfăcuți de înălțimea la care a ajuns cultura umană, la care voim să încopciem și noi câteva zale, după îndeplinirea idealului național geografic. Ne lipsim de noua cultură, pe care vreau să o creieze câți-va obscuri și pe care ar vrea să o armonizeze talmudul. Această armonizare ar costa omenirea mult sânge și multe lacrimi.

Nu-i mai puțin adevărat că poporul nostru în momentele supreme de reală infrățire românească și-a dat drumul la instincte, dar nu de acelea pe cari le-ar fi dorit **Dr. Elekes**, deci în zadar ar încerca să ne aplice și nouă diagnosticul. Poporul român are fondul sufletesc clasic, pe care și l-a păstrat cu sfințenie în decursul veacurilor. Acum ar fi momentul să-și exteriorizeze acest fond sufletesc, să-l concretizeze, ca zalele cari le vom încopcia la cultura umană să reinvie partea de lanț din care și-a păstrat acest tezaur.

1) **Dr. Szabó László**. A bolșevizmus Magyarországon pag. 35.

Până acum v'am dat atenție, v-am analizat faptele și intențiile, să nu spuneți că suntem neumani, deși cu bruta comunistă ar fi trebuit să procedăm ca la menajerie cu tridentul lui Neptun. După ce v'am demascat, să vă făurim o sentință. Să nu credeți că noi procedăm, cum ați procedat în revoluția ungurească, suprimând ființe nevinovate fără nici o sentință. V'am făcut dosarul și cel mai simplu lucru pe care-l cerem Siguranței Statului este, să vă dea peste granița prin care ați trecut la noi.

Acești indivizi, foști corifei ai revoluției din Budapesta, cari au școala și știu cum se pregătește o revoluție comunistă, trebuie imediat expediați, unde-i așteaptă sentințele de moarte date de mult. Dintr'odată am rezolva

Procesele studențești

O lege veche a naturii spune că omul devine cu atât mai îndârjit, cu cât îl persecută cineva mai mult. Acest fenomen se poate verifica și cu seria neîntreruptă a proceselor studențești, care s'au judecat, dela începutul tinerei și vigoaroasei mișcări național-creștine și până în ziua de azi.

Ar trebui să umplem zeci de coloane tipărite, dacă ar fi să reproducem lista completă a tuturor „proceselor naționale“, care s'au judecat la toate instanțele civile și militare din țară.

Câtă trudă, risipită în vânt, din partea „ministerului public“, care reprezintă „interesele superioare ale societății“, de o parte; — iar de altă parte timp pierdut, fără nici un rost, pentru sârmanii inculpați, cu pelerinajii nesfârșite spre Templul Dreptății, cu așteptări chinuitoare pe culoarele pline de fum și praf, cu procedurile complicate dela instrucție și, în fine, cu emoția puternică, pe care orice om cinstit și conștient de nevinovăția sa, o simte în fața barei Justiției.

Iar rezultatul atâtor pregătiri laborioase, cu dosare voluminoase și rechizitorii aspre, este câte un verdict de achitare, rostit, cu glas înăbușit de înduioșare, de către președintele unei Curți cu Jurați sau a unui Consiliu de Războiu.

Pătrunderea instinctivă a realităților tragice, în care se sbate țara și iubirea pentru neam și legea strămoșească nu lasă să fie întunecat

o chestiune care credem că-și are deschis în permanență dosarul în biurourile Siguranței Statului.

În ce privește orașele din Transilvania cari sunt minoritare, unde s'au plasat bine aceste molii cu chip de om, ar trebui ca printr-o hotărâre a Ministerului de Interne toți por-tarii de hotele și hotele particulare să fie scoși și înlocuiți cu voluntari, cari ar fi devotați agenți ai siguranței Statului la postul lor. De altfel acești voluntari au fost des-tul de nedreptățiți la împărțirea bu-nurilor, unde ar fi trebuit să fie în fruntea listei.

Noi ne facem datoria de buni români, denunțând pe acești periculoși indezirabili, de cari ne-am putea dispensa, așteptând ca auto-ritățile în drept să-și facă datoria.

Infrățirea Românească

glasul conștiinței curate, pe care au jurat să o respecte cei ce judecă procesele studențești.

Și aici glasul cetățeanului pașnic, care muncește trudit o viață întreagă, pentru a nu se putea ferici nici el și nici familia lui, în propria sa țară, — se unește cu glasul marțial al ostașului, care stă veșnic în gardă, pentru a pregăti apărarea națiunii în caz de primejdie. Juratul și Judecătorul militar își întind frățește mâna și vestesc cu glasul tare, care pătrunde în toate colțurile țării și care trece chiar dincolo de frontieră, că ei aprobă, cu conștiința împăcată, răspândirea și adâncirea tinerei mișcări, pătrunse de idealism și vigoare morală.

Deci, conștiința țării s'a pronunțat, scurt și categoric, că nu a fost, nu este și nu va fi nici odată, nici crimă, nici delict și nici contravenție,

fapta de a-ți „apăra sărăcia și nevoile și neamul.

Pentru cine observă însă sufletul studențesc, așa cum se manifestă el în viața zilnică a vieții universitare, se lămuresc, tot mai precis, următoarele două concluzii firești, ca orice lege a naturii:

Întâia: vexațiunile inchisitoriale, la care sunt supuși studenții, în cabinetele de instrucție, nu fac decât să-i îndârjească și să-i împingă spre o mentalitate și mai radicală și mai extremistă.

A doua: sentințele de achitare, care completează ultima filă a dosarelor studențești, ca un nimf de glorioasă încoronare a unei activități rodnice, întăresc pe studenți și mai mult în credința lor. Aceste sentințe constituiesc un corectiv și în acelaș timp o compensație pentru neplăcerile instrucției.

Dar timpul pierdut nu se mai poate recăștiga.

Iar instrucția încheiată stabilește adeseaori câte o vină fantezistă, lipsită nu numai de criteriile raționale ale conștiinței obștești, ci chiar și de elementele constitutive ale infracțiunii juridice. Deci totul se face numai pentru ca să piardă timpul în zadar și anume atât judecătorii, cât și apărătorii, cât și „inculpații“.

În acelaș timp judecătorii ar putea să judece procese serioase, cari periclitează temeliile societății; iar apărătorii ar putea să salveze viața câte unui nevinovat, contra căruia numai aparențele pledează pentru vinovăție; și în fine „inculpații“, — adică inimoșii studenți, cari iubesc și apără, poate mai mult decât toți escrocii și paraziții politici, Credința, Dinastia și Națiunea — ar putea să-și vadă de carte și de muncă, pregătindu-se temeinic, pentru lupta grea a vieții, care îi așteaptă în viitorul apropiat.

Caius Bardoși.

De zece ori mai lacom decât Greul; de o sută de ori mai neonest; fără patrie înafară, dar tot odată fără patrie înăuntru, înlocuind orice idei de teritor prin solidaritatea alianței universale în contra a tot ce nu-i rabinie; negațiunea cea mai absolută a moralității; pungaș prin religiune și spion prin temperament, Evreul este moartea României...

B. P. Hașdeu.

Pentru cel care și-a călcat jurământul

Dacă nu ne-am ocupat de persoana dlui Roman, deși ne-a părăsit ca un trădător, ne-am abținut numai pentru că am nutrit un dispreț suveran pentru acela care a fost secretarul Ligii..

Nu pentru că faptul n'a răscolit în sufletele noastre indignare și scârbă, ci pentru că am socotit că persoana dlui R. nu merită nici un pic de atenție.

Când însă, glasuri din opinia publică, au interpretat ca o indiferență tăcerea noastră încărcată de dispreț, atunci era firesc să dăm ca răspuns expresia acestui glas, care pornește din sânul studenției.

*

Dl avocat Valeriu Roman ne-a părăsit. A trântit ușa și a eșit din Ligă. Nu cercetăm motivele cari l-au determinat să facă aceasta, pentru că suntem siguri că a făcut-o, zice dsa: „pentru binele acestui neam oropsit a cărui scăpare n'o vede decât în partidul liberal⁽¹⁾”. Au mai făcut și alții același lucru și nu numai dela noi, și încă oameni cu oarecare suprafață.

Cert este că a eșit, nu ca să stea de o parte, căci dsa a intrat în partidul liberal. Știți în partidul răposatului Constantinescu. (A murit Porcu, bină că l-a luat Dzeu, să mai facă și altora loc).

Noul înscris în partidul liberal scrie și „articole de fond” în ziarul „Națiunea” din Cluj, de unde știm și noi că e fost președinte (socialist, nici că se poate într'alt loc), fost secretar (ligist) și actual „*simpliciter* membru” liberal. Dl V. R. e modest. Nu vânează situații. Se mulțumește (când nu poate) și cu mai puțin.

Din partea noastră, mărturisim că dacă dl V. R. ar fi stat de o parte și nu s'ar fi înscris într'un partid, noi nu ne-am fi ocupat de persoana dsale, pentru că — s'o spunem pe față, nu merită să ne pierdem vremea. Ne cunoaștem oamenii. Ce e drept de multe ori prea târziu. Ca și în cazul de față.

Dar înscrierea în partidul liberal, ne silește să trecem peste cuvintele lui Dante: „*Non ragioniam di lor ma guarda e passa*”⁽¹⁾, și vom vorbi, deschis și fără reticențe.

N'avem nimic de ascuns și nu vrem să fim servii întunericii.

Mi-aduc perfect de bine aminte, de unele zile ale anului trecut, petrecute în județul Someș. Eram acolo în propagandă, formam organizații, sfințeam steaguri și luam jurământul țaranilor vrăjiți de noile glasuri, cari predicau adevărul asupra situației elementului băștinaș față de scursorile galițiene, tăbărate pela mijlocul nopții în sânul nostru.

Eram, într'o zi, în balconul unei case împreună cu dl V. R., iar la spatele nostru erau vre-o zece preoți, pe când jos, mulțimea, într'un moment de înălțare sufletească, repeta jurământul rostit de fostul secretar al nostru și actualul membru în partidul liberal.

Și le spunea de încheiere dl R.: „*Acela dintre noi care-și va călca acest jurământ sfânt, să fie împușcat ca un câine de ori care dintre dvoastră!*” O spunea cu glas tare, bătându-se cu pumnii pe piept.

Dar nu este singura declarație pe care a făcut-o dl R.

A mai spus același lucru, pe același ton și la Cluj (atunci când vorbeai de pe tribuna arenei sportive dle R.) și la Satu-Mare, și unde nu le-a spus, oare? Cine dintre noi nu l-a auzit? Și cine este vinovatul, mă întreb eu, dacă noi astăzi trăim epoca excrocilor ideii naționale?

Și totuși poate dsa neagă că ar fi spus, aceste cuvinte, că ar fi rostit această sentință, pentru că, știți, „*verba volant*”, dar „*scripta manent*” și pentru aceasta, ne permitem, dle R., să reproducem dintr'un articol al dtale, apărut în numărul 3 din „*Infrățirea Românească*”, an. II, pg. 5, col. I, al. ultim, următoarele rânduri:

„Noi cu toții *jurăm* formal pe drapelul nostru cu svastica. *Jurăm* că vom lupta în contra elementului jidovesc (ce va face dl R. când va fi fixat pe o listă cu un circumcis?)

1) Să nu ne ocupăm de ei, să îi privim (cu dispreț) și să trecem (înainte). Divina comedie. Infernul cant. III.

și împotriva *elementelor corupte*! Și atunci, cum își poate închipui cineva zice tot dl R. că noi ne vom încălca jurământul solemn pentru a face serviciul unui sau altui partid politic? Chiar dacă s'ar găsi între noi vre-un **nemernic**, care ar fi gata să și *speculeze jurământul*, marile mase ale țaranilor... nu pot fi cumpărate cu nici un preț”.

„Cum își poate închipui cineva, zice dl R. într'alt loc, că noi să ne apropiem de aceia, de cari o lume întreagă ne desparte (e vorba de partidele politice). Numai calomnia este capabilă de atâta stupiditate să susțină o astfel de posibilitate”.

Atât.

Ai auzit, dle fost președinte și fost secretar? Cel care-și calcă un jurământ sfânt, e un ticălos, e un nemernic, pentru că jurământul a fost făcut în fața altarelor creștine, pe sf. cruce. Dta, ai luat jurământul atâtor sute și mii de țărani, ni-l-ai luat chiar și nouă, și azi, dta ești primul care-l calci.

Care preot, din care sat și din care țară te-a deslegat de jurământ? Cine a deslegat, ce-a legat Dzeu?

Hahamul, dle R., dar nu preotul creștin, care știe ce înseamnă un jurământ.

Dar acum vii dta și ne vorbești²⁾ de unire sufletească, de morală, de patrie și binele neamului?, „cari numai prin partidul liberal se vor rezolvi fericit! Chiar dta, care spuneai că partidele noastre sunt jidovite, că trebuie să ne lăpădam de ele și să luptăm împotriva lor? Chiar dta care spuneai: prezentăm lumii lista membrilor în consiliul de administrație a băncii Marmarosch-Blank. În această listă găsim reprezentat partidul liberal prin dnii A. Constantinescu și Duca, actuali miniștri”? (Locul Porcului e vacant acum).

Unde este consecvența, unde este caracterul dtale, dle R.?

Dar de acea scenă din localul Ligii, când s'a hotărât ca advocații ligiști să nu apere în procese pe jidani, îți mai aduci aminte? Pentru ce s'a făcut oare?

1) Auzi, dle R., și împotriva elementelor corupte, deci, împotriva lui Văitoianu Weithoferi și împotriva „*abia naturalizatului* sârb Franasovici, care nu dintr'o simplă întâmplare se găsec în fruntea celei mai neomenoase panamale a pașapoartelor”. (Vezi „*Acțiunea Românească*”, No. 3) după cum nu e o simplă întâmplare nici înscrierea dtale în partidul în care răposatul Constantinescu-Porcu a lăsat școală în urma lui.

2) Vezi „*Națiunea*” de Vineri 18 Martie 1927.

1) În numărul 3 din „*Acțiunea Românească*”, dl Roman scrie: „*E bine ca țiecare să aibă o ambiție de a se consolida materialicește, pentru că un popor de calici nu multă ispravă poate face.*”

Eu îmi amintesc de toate acestea și mă doare că te-am însoțit în propagandă, la Someș și la Satu-Mare, ca și în județul Clujului.

Mă doare că te prezentam ca un fruntaș al ideii naționale, când de fapt erai un excroc al ideii, căci trăim, din nefericire, precum am spus, epoca excrocilor ideii naționale.

Te prezentam ca un moralizator al vieții publice, și căutam să resping învinuirile preoților, cari îmi

spuneau că la bacalaureat te-ai fotografiat în *uniiforma ungurească* și că ai luat *apărarea jidanilor împotriva țaranului român*.

Iată-ți dle R, fotografia văzută de unul care s'a încrezut prea mult în cuvintele dtale și căruia acum îi este *rușine să mai meargă pe unde a fost cu dta*.

Dacă nu va fi destul de clară, vom căuta să o mai luminăm.

Ion I. Șerbu

... Banca Salariaților ! ? ...

Acum; oricine, nu numai clar văzătorii, poate să înțeleagă: că *toate devalorizările, realizate după războiul mondial, paradoxal, s'au produs prin oficiile bancare!*... După războiul mondial au apărut *Băncile de Devalorizare!*... Toate aceste oficii bancare, *multe prin inconștiență*, formând adevărate bande, specializate în sisteme de jefuire au colaborat la realizarea programului talmudic, *„a poporului ales“ „a descendenților lui Iuda“*... sub comanda *„alianței Internaționale Israelite“*...

Chiar oficiile bancare — învolburate în vâltoarea operațiunilor în-augurate — în cele din urmă, contrar voinței, s'au auto-mutilat prin devalorizare — și ele se găsesc în cea mai groznică suferință!... *Intregul sistem al acțiunii economice se găsește la un moment de paralizie generalizată!*...

Devalorizările — nu s'au oprit la sistemul monetar-economic — au mai cuprins și prea multe energii individuale, care, acum nu mai pot să folosească nici lor... nici naționalilor... nici societății organizate...

Civilizația, însă-și, este amenințată!...

*

După-ce s'a împedat efectuarea controlului averilor funcționărești — îndrăzneala și nerușinarea crescând — prin coalizarea funcționarilor — salariați... mulțimea celor-ce, nu și-au făcut datoria — se solicită și pe cei ce ar mai fi rămas la locul cinstei — se manifestă tendința de înființare a *„Băncei Salariaților“*... care, mai exact, s'ar putea și ar trebui să se numească *„Banda Salariaților“*!...

„Banda Salariaților“ va cuprinde pe funcționarii dezertori-jefuitori, care, câte unul, nu erau îngăduiți, legal, să facă parte din vre-o *„bandă cu vechime“* sau să reprezinte vre-un interes social, anonim, în concurență sau contradicție cu statul — județul — comuna!...

„Banda Salariaților“ — în calitate de mare societate anonimă, permițându-și acte interzise, legal, oricărui individ — își propune, să continue opera de jefuire a țării românești, sub firma legală *„Banca Salariaților“*, care de aici înainte — nu va mai opera în solda vechilor bandiți — va opera, pe compt propriu, în concurență (la întrecere) cu celelalte instituții similare...

...Atunci...

...Salariații, poate vor huzuri...

Țara, desigur și mai mult va suferi!...

Tristă situație!... Perspectivă și mai tristă!...

Vai și amar este de gospodăria păzită de dulăi înfămânziți de poftene-înseiate... gata să devoreze carnea

otrăvită de hoțul ce aruncă cu meșteșug drăcesc!!!...

*

Iniințându-se *„Banca Salariaților“* nici un funcționar nu va mai putea fi pedepsit — fiecare, fiind în acelaș timp și *„om de afaceri“*, va putea **dovedi averea jăfuită... prin „Banda Salariaților“!**...

Desființându-se bariera dintre *„cinste și hoție“*... egalizându-se *„permisul și interzisul“*... se ridică jaful la înălțimea dogmei în viața de stat prin răsbotezarea *„Bande Salariaților“* se lărgeste sfera de acțiune a *„Trotzkilor“* și se asigură realizarea viziunii talmudice a succesoriilor lui *„Iuda“*, reprezentati prin *„Alianța Internațională Izraelită“* și sprijinită de *„Liga Națiunilor“*, ca biurou mondial jidănesc la Geneva, **cu sucursale în toate țările unde se găsesc inconștienți care să formeze „Bande de Salariați“!** și pentru complecta reușită a succesoriilor lui *„Iuda“* (a jidanilor), mai trebuie, să se pună în aplicare și legea presei, **prohibirea liberei exprimări a ideii!** Jidanii vor lătra, vor cânta! Românii nu vor putea plânge nici crâcnii! Tzirelsohnii (jidanii) au spus-o în Parlamentul și Școala României Mari!

„Caveant Consules“!

Ing. V. Gheorghiu.

Răspuns în chestiunea cu Administrația Financiară din Aiud

„Învăță dela cei mai bătrâni decât tine, cere-le sprijinul, ascultă de sfaturile și îndrumările lor“.

Ce înțeleaptă e această zicătoare! Dar cum? Privită printr'o prismă generală.

Oare toți cei mai bătrâni decât noi sunt bărbați cinstiți, de caracter și inteligenți?

Nu! Sunt o seamă de indivizi, cari deși ajunși la ranguri mari, totuși nu trebuie urmați, ci din contră, să urim laturea rea a caracterului lor.

Ca tineri studenți, cu suflete nepătate de ipocrizie, de falșitate și egoism, cu puteri proaspete, suntem însetați de lumină și adevăr, suntem dornici de muncă, de luptă, pentru a face să se întroneze în țara noastră dragostea de neam, cinstea, munca și dreptatea. Aceste sunt razele divine vărsate în sufletele noastre, din sufletul apostolilor neamului, din sufletul profesorilor, din sufletul marilor luptători ai ideii, din sufletul

acelora, cari au avut și au un mare ideal, și luptă pentru el, fericirea și prosperarea țării.

Pe acești bărbați îi ascultăm, le dăm cinstea cuvenită, și chiar ne închinăm lor, gata fiind a-i urma în lupta pentru ajungerea scopului ideal, până ce mai există în noi o putere de viață!

Pe aceia însă cari n'au nimic sfânt, lipsiți de ideal în sensul măreț al cuvântului, cari lăsând în uitare ori ce interes obștesc, caută numai interesul propriu, pe aceștia zic, îi disprețuim și fără șovăire căutăm a le desveli păcatul, și a le arăta ce s'ascunde sub masca lor!

Să trecem la fapte.

Vreau să vă arăt cum dl Igne, ajuns administrator financiar în Aiud e un înstreinat, e un jidovit. Iată, ce mi s'a întâmplat:

Scăpat de pe băncile liceului, după 8 ani de muncă, plec într'una din zilele lui Septemvrie, cu diploma de bacalaureat și cu toate actele

necesare la Adm. Financiară din Aiud, unde erau vre-o câteva posturi vacante, să solicit și eu un post, pentru a-mi putea continua studiile la universitate. Mă prezint, în biroul dlui Ignea și respectuos îl rog să-mi dea un ajutor.

Dl Ignea, nu știa, sau nu vroia să știe, ce se petrece în mecanismul acelei administrații ce avea onoarea a o conduce, azi fiind prim-administrator Dl Giurginca. Nedând nici o importanță cererii mele, mă trimit la Dl Ászmán, șeful personalului. Acest individ, mândru, ca și când ar fi în Budapesta, vorbea foarte prost românește, un fel de limbă mixtă. Indiferent de aceasta, el era șef, iar eu unul ce se ploconeste. Imi spune la început că nu sunt locuri vacante, pe urmă că sunt, dar trebuie să mă supun la un examen de capacitate. Mă supun firește, îi răspund. Imediat se improvizează o comisie de examinare compusă din Dl Gyurcsányi un alt domn ungar și Dl Ászmán. Fac probele scrise și pe urmă oralul. Aici imi venea să pufnesc de râs, că Dl examinator (Ászmán) nu știa să-mi pună întrebări. În sfârșit, imi face un proces-verbal favorabil și-mi spune: „Poți pleca acasă liniștit, căci îți vom comunica numirea, când va veni dela Minister“.

Plec... Aștept o lună, în urmă merg să mă interesez... Când colo, ce să vezi? Actele-mi erau lăsate în uitare în vre-un dosar de ale lor. După ce-l întreb de numire imi răspunde: „Actele încă nu le-am trimis, căci este numai un post vacant (de împieगत) la care mai concurează și un jidan, un anumit: Baruch Sami. Nu știu care din Dv. va fi numit, în tot cazul un jidan, că e mai bătrân și că are o praxă de birou, fiind că a fost câțiva ani în biroul unui avocat.“

Când aud de jidan, mă gândesc: jidanul dracului o fi uns osia, cum zice Românul. Imi iau actele, să-mi caut existența în altă parte. Peste 3 zile jidanul a fost numit în post. Și acum dați-mi voe Dl or să Vă întreb: „Astfel știe Dl Ignea, pus în fruntea unei instituții să încurajeze tot ce-i românesc? Astfel de lucruri se întâmplă în România-Mare, care până mai eri era subjogată, era călcată în picioare și batjocorită de străini, cari n'aveau nimic comun cu pământul și cu sufletul nostru? Au trebuit să lupte zeci și sute de ani marii eroi ai neamului, marii luptători ai ideii, ai condeiului, până ce cu atâtea jertfe ne-au scăpat de

urgia lor, ne-au făcut stăpâni, ne-au făcut să dăm mâna toți cei ce avem un suflet românesc. Nu s'a terminat războiul a strigat un român adevărat! Nu! Și nu se va putea termina când și azi în țara noastră, *jidanii sunt preferiți în serviciile statului*, studenților români cu pregătire superioară!

Vom lupta deci, și vom avea credința celor ce cred într'o izbândă a dreptății, vom învăța să purtăm stindardul idealurilor noastre, spre ținta din urmă:

Mărire și glorie!

Ion Șuteu.

Situațiuni intolerabile la Aiud

In atenția Dlui Prefect

În numărul trecut al revistei, s'a vorbit de penitenciarul din Aiud, precizându-se anumite lucruri în legătură cu nenorocirea ce o constituie lipsa — totală — de antreprenori români la diferitele ateliere ale penitenciarului.

Tot ce s'a spus, s'a spus precis, totul e adevărat. Conducătorii și exploataorii diferitelor ateliere sunt streini. Date pozitive:

Lingner, exploatează atelierele de tipografie și țesătorie. *Bela Görög* (perciunat), atelierele de croitorie. *Neumann*, exponentul „Goronului“; atelierele de pantofărie; *Kralik*, atelierele de împletituri, etc. Acesta e adevărul, ce nu poate fi contestat nici de patronii acestor înstrăinați, cari și-au pus în gând să-și creeze situații (precum și-au și creat) din munca celor 690 deținuți.

Mai mult, abuzul și obrăznicia susnumiților indivizi merge până la sfidarea autorităților românești. Cazul cu jidanul Görög a fost relatat. Iată cum se prezintă:

Acest jidan (cu mutră de Satană), vrând să-și trimită soția în Ungaria, a cerut intervenția dlui Neamțu, directorul penitenciarului, pentru obținerea unui pașaport. Acesta a intervenit la dl subprefect dr Ciura, ca dsa să ordone eliberarea pașaportului. Aici o mică paranteză, să citim ce scrie pe ușa cabinetului secretariatului prefecturii: „*Intervențiile personale pentru eliberarea pașaportelor sunt cu desăvârșire interzise*“.

Acest ordin este semnat de dl dr Cușută, prefectul județului și, fiindcă eliberarea pașaportului Görög trebuia să urmeze calea legală, dl Iustin Sava, secretarul prefecturii, a spus-o categoric, cum a spus-o în toate cazurile. Urmarea a fost că, acest slujbaş cinstit și om al datoriei la un moment dat a ajuns într'o situație foarte penibilă: lupta între disciplină și conștiință! El, împreună cu subșeful de birou Ioan Crișan, veniseră noaptea, la orele 3 dela o anchetă și dimineața,

la orele 8 au fost în birou, lucrând în continuu până la orele 14¹/₄, când au închis ușa, pentruca să nu fie conturbați de public și să-și poată pregăti dosarul de anchetă, să plece din nou. Imediat după aceasta a bătut la ușă dl subprefect, care dăduse ordin mai înainte să facă pașaportul lui Görög, în mod excepțional și nu l-au făcut, fie din motivul că nu au avut timp, sau din motivul că, au vrut, să-și îndeplinească o datorie de conștiință. Deschizându-i ușa și văzând că, pașaportul nu este gata, a strigat pe dânsii, într'un mod cum numai un om mușcat de șarpe poate sbiera, să facă pașaportul jidanului și să i-l prezinte spre subscriere, apoi a izbit ușile dela cabinetul prefectului, încât de după usciori au eșit nouri de colb. La fel a făcut apoi cu ușile dela cabinetul dânsului. Vă puteți închipui în ce situație sufletească a ajuns acest funcționar român, când și-a văzut conștiința și zelul, terfelite în fața unui jidan scârbos, acel slujbaş, care a intrat înainte de aceasta cu 7 ani, ca un mic funcționar și prin corectitudinea exemplară în anii din urmă a devenit o forță de muncă în administrație. Imi aduc aminte că, după aceasta, aproape două săptămâni n'a eșit din palatul prefecturii, era trist, lucra în birou până târziu noaptea și de câte ori mergeam să-l chem undeva, imi răspundea: „mi-e rușine și de pământul care mă ține“. Toate acestea s'au petrecut în lipsa dlui prefect al județului, fiindcă, țin să accentuez, prefectul dr Cușută, adevărat român și patriot, își cunoaște datoria și prin munca ce a depus-o până acum în ogorul binelui țării, se poate spune că a realizat în județul nostru ceea ce n'au putut realiza toți prefectii dela unire încoace: întronarea dreptății și încetarea abuzurilor.

Aiudul jidovit, cuibul șovinismului din trecut și din prezent, a refuzat să adăpostească în biourile atâtor slujbe, mulți tineri români bacalauri, în schimb 80% din slujbașii

autorităților sunt străini. Cazul dela Administrația financiară. În căutarea unei slujbe mai mulți studenți am intrat să ne încercăm norocul la Administrație. Răspunsul a fost: nu se poate, posturile sunt ocupate. Țin să amintesc că, la cassierie se vorbește mai mult în limba lui Árpád.

La cassierie e o ungueroaică, care nu-și ia osteneala să învețe limba statului, știind că autoritățile nu o obligă.

Sărmană țară! Studenții n'am avut loc la o slujbă. Streinii ne batjocoresc. De altfel s'a dovedit incapacitatea celor dela Adminisirație: înainte de venirea dlui Giurginca ca administrator, toți jidanii primeau brevete. Prețul nu-l cunosc. Noroc că, providența s'a îngrijit, știm și credem, precum s'a dovedit dl Giurginca, își face datoria.

Meritul acestei stări atât de triste îl are administratorul Ignea, de care ne vom ocupa în special. Cu funcționarii români și cu limba română nici la judecătoria de ocol nu stăm mai bine. Aici, funcționarele dlui judecător Moldovan și azi îl agrăiesc în oficiu: „Bíró ur kérem!“ Aceasta se aude zilnic, iar intendentul, când este trimis la celelalte oficii de stat, salută: „Alázatos szolgája!“, în loc de salutul românesc. Este această o lipsă totală de demnitate națională! Până când, dlor?! În cei 8 ani de stăpânire românească trebuia să-i învățați să respecte Statul și limba lui, nu pentruca să-i desnaționalizați, ci pentrucă să știe că sunt în slujbă românească!

Comerțul în Aiud, industria și tot ce se chiamă mijloc de câștig, este în mâna evreilor.

Aici este domiciliul și magazinele lui Berkovits, Benyovits, Klemm, Wolf, Festinger, Fenichel, care a avut cutezanța să-l scuipe pe părintele Candin Suciú din Măgina, în fața jandarmilor unguri, atunci când aceștia îl internau și să afirme, înaintea publicului că, ar merita mai bine ștreang, și atâția alții, cari sfi-dează limba prin traduceri de reclame, într'un mod caracteristic per-ciunașilor. În timpul prefectului liberal, dr. Velican, *au ajuns jidanii să facă bal mascat în aula prefecturii*, cu concursul și a dlui subprefect, dr. Ciura, care a participat la acest bal. Unii dintre jidani, foarte satisfăcuți, aveau îndrăsneala să sfi-deze pe Români cu vorbele: „Așa-i dle că, ungerii nu au făcut nici un bal în sala aceia și numai nouă ne-a reușit să o obținem!“ Conducătorii

județului nostru de atunci nu numai că au dat-o jidanilor să facă circ în ea, ci au postat întreagă poliția și soldații Batalionului în jurul palatului și în grădina notarului public. Dupăce a trecut în pace, motivaú că, balul s'a dat în scop de bine-facere, pentru o societate românească cu caracter filantropic. Dar bine-facerea jidovească s'a mărginit la suma de 1716 Lei! Aula prefecturii este un local care trebuie să inspire prestigiu românesc iar nu să fie întrebuințată pentru balurile mascate ale jidanilor! Culmea rușinii conducătorilor județului de pe atunci!... Curat ca la stâna fără câini!

Acești jidani, satane de treapta lui Berkovits, Benyovits, își rād de noi

Pentru Dl Comand. terit. al Corp. VI. Armată și pentru Dl Prefect Cușută

Cerem îndepărtarea și pedepsirea Românilui ticălos și venal, care poartă numele Iuliu Russu, notar în comuna Uioara.

Abuzurile și fărădelegile se țin lanț. Pretutindenii acelaș spectacol trist și degradator. Autoritățile noastre nu respectă legile, călcându-le în picioare fără ca măcar să se aplice inovațiilor vre-o sancțiune.

Zilnic ne vin știri și scrisori prin cari oropiștii țărani ne descopăr stări anormale, îngrijorătoare despre felul cum înțeleg organele administrative să aplice legea.

Zilnic ni se scrie că în cutare comună și în cutare orașel, s'au comis ilegalități, s'au încetățenit zeci de familii jidovești, pe baza unui certificat eliberat de rabinii, ajunși ofițeri de stare civilă pentru orice venitură galițiană.

Un caz elocvent este orașelul Uioara din jud. Alba, unde în urma neregulilor săvârșite, s'a ordonat o anchetă din partea prefecturei din Aiud. Ancheta a fost condusă de către dnii I. Sava și Crișan, în deosebi împotriva notarului I. Russu.

Nu știm precis care este rezultatul anchetei. Cert este că s'au găsit nereguli. Totuș prefectura, credem noi, nu le cunoaște pe toate, deaceia ne permitem să reproducem unele din ele, ca să știe opinia publică românească de ce mârșavenii au fost capabili unii oameni în cari statul român și-a pus deplină încredere.

Toate faptele lor constau mai ales din acte false date Jidanilor și Ungurilor în decursul mai multor ani de funcționare a notarului Iuliu

și mulți români li se închină; un os de ros prinde totdeauna bine.

Eu cred că va sosi ceasul... și amar va fi atunci...

*

Studenții din Aiud s'au organizat. *Liga Apărării Naționale Creștine* a luat ființă și aici. Era o necesitate reclamată de toți cei ce simțesc românește. Și cum străinii privesc neîncrezători faptele noastre, viitorul le va dovedi puterea noastră. Credem în victoria celei din urmă dreptăți, fiindcă suntem slujbașii ideilor: *Christos, Regele, Națiunea...*

Ion Rațiu

V. președintele org. L. A.
N. C. din Aiud.

(Gyula) Rusu și a pretorelui Ionel (János) Deák. Și pentru o mai bună și detaliată cunoaștere, a falșurilor și a altor fapte cerem unele răspunsuri, rugând totodată pe domniii cunoșcători să nu se supere pentru cuvântul cerut, anume:

1. Sub rabinului din loc, Friedmann Isac, i-s'a eliberat din partea președintelui comunității evreiești un certificat în care se arată că, funcționează ca sub-rabin la sinagoga din loc. Pe baza acestui certificat *notarul Iuliu Rusu i-a eliberat certificate comunale necesare la dispensa militară*. În aceste certificate s'a arătat întotdeauna că funcționează ca sub-rabin în loc *din 1924 pe cât timp, după cum se poate constata din evidența biroului de populație și din archiva comunei prin care cere așezarea de domiciliu, el s'a așezat în comună abia în Octomvrie 1926.*

Nu înțelegem cum susnumitul sub-rabin a primit certificate pentru a fi dispensat de miliție încă din 1925 cât timp el își are domiciliu numai din 1926. La aceste rugăm în special pe dl primar Marin Dreghiciu să răspundă.

Sub-rabinul nu posedă certificatul, de patru clase medii, nici diploma. De câte ori i-au fost cerute de către cercul de recrutare Alba-Iulia și Bistrița, n'au putut fi prezentate, spunându-se totdeauna că sunt la Ministerul Cultelor. *Rugăm cercul Alba și Bistrița să facă cercetări în acest senz.*

2. Alt caz. *Ludovich fiul lui Izidor Ștenberg* proprietar de moară, a fost amănat, dela serviciu militar pentru debilitate fizică generală, pe cât timp numitul și pe timpul recrutării era tot așa de voinic ca și azi. Amânărilor s'au făcut de regulă după câte un banchet aranjat de notarul Iuliu Russu pentru comisia de recrutare de pe atunci. Cuvintele exprimate la banchet: „*Ștenberg plătește*“ nu le-am uitat încă. Ce zic la acestea domnii Iuliu Russu și Deák János, care, cu ocazia unei petreceri a Casinei funcționarilor, a declarat că este ungur de 18 carate?

După cât știu contra notarului Iuliu Russu, în acest senz, s'a făcut o anchetă, dar a fost mușamalizată de prefectura Alba.

Rugăm consiliul de războiu să ordoneze examinarea susnumitului Ludovich Ștenberg, din contingentul 1923.

3. Tot în Uioara funcționează în mod clandestin în strada Horea, o școală pentru talmudiști, cari sunt veniți din toate părțile, îndeosebi din nordul Ardealului și care școală e susținută de advocații evrei și alți evrei cu dare de mână. Funcționează această școală fără să aibă vre-o autorizație și fără ca cineva să se intereseze despre modul cum ea funcționează. În timpul rugăciunilor făcute, urmate de baterea peptului, tragerea de perciuni și de urletul lor de dimineața până noaptea târziu, nu se pot odihni creștinii, deci cerem Primăriei luarea măsurilor necesare pentru îndepărtarea lor din comună.

4. În primăvara anului 1926 au venit în Uioara doi percuinați și anume: *Grünfeld și Nierenfeld*, depozitari de cherestea. După sosirea lor în comună, în decurs de 2 ore au obținut așezarea de domiciliu, brevet industrial și autorizație pentru stabiliment necesar la depozitul de cherestea.

Toate acestea s'au făcut într'o zi de Vinerea, în cancelaria dlui Iuliu Russu, cu ușile închise și perdelele la ferestre, fiind primul secundat de pretorul Deák János. *Un biet creștin Pongraț Ioan* umblă de ani de zile pentru autorizație, de stabiliment, fiind și acesta depozitar de lemne, dar este respins de toate autoritățile. La acestea rugăm pe dnul secretar Gheorghe Vișia să răspundă, fiind pe atunci în serviciul primăriei.

5. În numărul de 1 Martie 1927 se arată că notarul Iuliu Russu ar fi adus peste 50 familii de Evrei, pe cari i-a încetățânit cu dela sine putere. Aici a fost rugat dl I. Sava

să răspundă însă ne având dnia sa datele suficiente, rugăm pe dnul primar Dreghiciu să ne trimită un extras din procesul verbal al consiliului comunal, din care reies sumele fixate de notarul Rusu ca taxe pentru așezare de domiciliu, cari apoi au fost supuse consiliului comunal pentru aprobare. Taxele percepute de notarul Rusu pentru dresarea actelor sunt cu mult mai mari, iar pentru un câștig real toate acele familii evrești cărora li s'a aprobat așezare de domiciliu, au fost avertizate să părăsească comuna, dar tot odată li s'a pus în vedere că pot face recurs. Recursurile au fost făcute pe lângă încasarea de 120 lei de fiecare recurs și înaintate preturii, clasându-le la dosar, fără să se i-a vre-o măsură de cătră pretură. Cerem la fel ca fostul pretor Chirilă Curta să dea lămuriri în privința această.

6. Medicul veterinar evreu, *Pastor Polach (Eugen)* în 1921 a fost repatriat în Ungaria, în 1923 s'a întors cu pașaport, iar în 1924 contra legii și regulamentului pentru constatarea naționalității române, a fost înscris în listele de naționalitate, la poziția 445 iar azi este numit ca medic veterinar în plasa Brad.

Noi rugăm autoritățile în drept, să ștergă pe susnumitul evreu din listele de naționalitate.

7. De caz similar îl avem cu *Silaghi Ignac*, fost cofetar, iar azi funcționar la uzinele „Solvay“, cumnatul pretorelui Deák János. Acest *Silaghi Ignac* a venit în anul 1923 în Uioara și fără ca să aibă indigenatul în Uioara a fost înscris în listele de naționalitate la No. 1247 cu toate că legea prevede clar că toți aceia cari la data unirii 1 Dec. 1918 nu aveau indigenatul în comuna în cari domiciliu în 1924 cu ocazia întocmirii listelor, nu pot fi înscrși, decât în comuna unde își au indigenatul. Dar nu s'a ținut evidență de acest articol de lege, căci *Silaghi Ignac* a fost înscris în acelea liste de către pretorul Deák (Ionel) János și Rusu (Iuliu) Gyula, care la alegerea comunale accentua că „este Dumnezeu Uioarei și că populația de frica lui îl consideră la fel.“

Dela uzinele „Solvay“ au fost șterse 11 persoane din listele de naționalitate fără de nici un motiv. Totuș motivul este foarte cunoscut, deoarece dl Rusu s'a exprimat în diferite rânduri că, ștergerea acestor persoane este în favorul domniei sale, căci tot dânsul le va regula chestiunea de încetățenire, fabrica

„Solvay“ fiind o vacă bună de lapte, de unde poate câștiga anual sute de mii de lei, fapt care se poate vedea în „Universul“ din 25 Febr. 1927.

În ce privește ștergerea celor îndreptății pentru a fi înscrși în listele de naționalitate, cât și a celor înscrși pe nedrept, rugăm autoritățile și pe dl secretar al prefecturii din Aiud, Iustin Sava, să răspundă.

8. În No. din 15 Febr. 1927 din „Infrățirea Românească“, sub titlul „Ce se petrece la Uzinele „Solvay“ din Uioara“ este vorba de directorul *Karl Negro*, caracterizându-l astfel: „*Karl Negro*, incarnațiunea unui trecut obscur și a unui suflet asemănător numelui ce-l poartă, insignifiant ca valoare intelectuală și compromis moralicește“. Acest *Karl Negro* în toamna anului 1926 a înaintat actele de naționalitate la Curtea de Apel, Cluj, fără de a anexa extrasul de naștere. Mai pe urmă fiind cerut, de Curtea de Apel, Cluj actul de naștere, acest act după cât suntem informați a fost falsificat de notarul Iuliu Rusu, fiind trecut *Karl Negro* ca născut în Bistrița, până când se știe foarte bine că este născut dincolo de Tisa, în patria lui Árpád. Pe baza acestui act fals, i-s'a și aprobat de Curtea de Apel din Cluj cetățania română.

De asemenea rugăm Curtea de Apel, Cluj să anuleze hotărârea dată în acest senz, iar pe dl Visia să probeze falsul, fiind pe atunci la primărie, iar pe dl Ieromin Manta să revină în continuarea articolului publicat în 15 Febr. 1927.

Toate aceste înșirate mai sus sunt numai unele din multele ilegalități comise în Uioara. Vă întreb fraților: cine nu rămâne răpit de îndrăsneala unor astfel de oameni, cari n'au făcut altceva, decât și-au tradus prin fapte însăși ființa lor?

Este o situație care nu mai are nevoie de nici un comentariu!

Faptele mârsave vorbesc dela sine și autoritățile ca și perstoanele vizate sunt datoare cu clarificarea acestor puncte, dându-ne răspunsul cuvenit.

În numărul viitor: „Judaizarea comunei Uioara sub notarul Iuliu Rusu.“

Cetiți și

răspândiți

„Infrățirea

Românească“

Martirii noștri

Politicianii noștri, cu multe lucruri se ocupă, numai de unul și-au uitat cu toții. Nu se ocupă nimenea de martirii neamului, cu toate că ei s'au jefit pe altarul patriei, pentru răscumpărarea noastră a tuturor, de sub jugul strein. Avem o mulțime de martiri la Beliș, unde au fost arși pe rug de vii, avem șapte la Bologa, cari au fost omorâți în chipul cel mai îngrozitor, a căror corpuri au fost în întregime străpunse de baionetele evreo-maghiare din bandele ce se numeau „Săcuii“. Asemenea avem o mulțime la Poieni, Valea-Drăganului, Igăriște, Ciucia, Negreni etc., cari toți au murit între cele mai grozave chinuri în iarna anului 1918. Cu toate acestea, despre acești martiri nu pomeneste nimenea nici un cuvânt, sunt părăsiți de aceia, pentru cari s'au jefit, doar modestele cruci de lemn, de mai veghează la capul lor....

Aproape după toți au rămas familii numeroase, orfani și văduve, cari n'au primit absolut nici un ajutor din partea nimănui, ba ce-i mai mult, nici o vorbă bună.

De când s'au jefit acești martiri, au trecut 8 (opt) ani de zile, de atunci nimenea nu s'a mai interesat de ei, sau de soarta familiilor rămase după ei. Nimenea nu le-a cercetat mormintele; doar văduvele și orfanii lor, ocazional, când petrec câte un mort în acel cimitir.

Nu numai că nu s'a făcut nimic pentru îmbunătățirea acestor familii nenorocite, dar nu li s'a plătit nici până acum, puțina desrăgubire de războiu, ce a rămas neștearsă din declarațiile înaintate în aceia cauză, cu toate că tot mereu se trîmbiță prin ziare, „Plata despăgubirilor de războiu“.

Cum, pentru ori ce lucru se găsească bani berechet, când este bunăvoință, n'ar fi fost rău dacă s'ar fi ridicat și în cinstea acelor martiri un monument, ca să rămână vie amintirea lor și generațiilor ce vor urma.

În anul 1925 am fost informat că Dl Dr. Amos Frâncu, Emil Șiancu și Dl protopop Aurel Munteanu, au luat inițiativa de-a ridica în Huedin un astfel de monument pentru eroii și martirii căzuți la Ciucia etc.

Subsemnatul în numele Bologanilor am și oferit în mod gratuit piatra de granit pentru ridicarea aceluia monument, însă cu atât am rămas, de atunci până azi nu s'a făcut nimic.

Acum de nou sunt informat că Dl Dr. Amos Frâncu ar avea de gând ridicarea aceluia monument, însă de data aceasta, în Cluj.

De aceia, eu iar am oferit în mod gratuit, granitul necesar, pentru acel scop.

O lămurire

Într'un articol, recent apărut în revista noastră, în care se face elogiu lui Mussolini, s'a comparat Dictatorul Italiei cu Impăratul Napoleon. Aici s'a spus că amândoi sunt genii și amândoi sunt italieni. Însă Napoleon, după-ce și-a părăsit Italia și-a reocupat-o, pe urmă cu armatele franceze a furat o mulțime de obiecte de artă din patria lui.

Am dat o precizare, într'un recent articol, în care am spulberat bănuiala că ne-am fi atins de prestigiul armatelor franceze.

Dl Consul al Republicii Franceze din Cluj, Conte de Laigue, s'a declarat în fața martorilor, *pe deplin mulțumit cu această precizare*, pentru care ne-a mulțumit călduros.

Am primit însă, la redacție o scrisoare, prin care ni-se cere ca să rectificăm două afirmațiuni și anume că „Napoleon ar fi italian“, iar al doilea că ar fi „furat obiecte de artă din Italia“.

Răspunsul nostru este următorul :

Noi nici odată nu am vroit să jignim susceptibilitatea națională a vre-unui conațional sau strein. Cu atât mai puțin pe aceea a unui francez. Aceasta am spus-o respicat în precizarea, pe care a luat-o la cunoștință, cu atâta satisfacție Dl Consul francez.

În privința lui Napoleon avem de adăugat că noi am recunoscut, chiar și în textul articolului incriminat că

Ar fi bine, ca toți bunii români să deie mână cu mână și dacă alt ceva nu se poate, cel puțin acel monument să se ridice în cinstea aceluia cari și-au jefit viața pe frontul dela Ciucia și împrejurime pentru înfăptuirea idealului nostru.

Bologa la 14 Martie 1927.

Ioan Potra.

a fost „un geniu.“ Îl considerăm și noi „ca pe cea mai mare glorie militară Franței“, ba putem chiar spune că este unul dintre cele mai strălucite figuri ale tuturor războielor din istoria universală.

Suntem gata, mai departe, să susținem că Napoleon a fost cetățean francez, întrucât insula Corsica, unde se găsește orașelul lui de naștere, Ajaccio, a fost anexată Franței, cu un an înainte de nașterea lui Napoleon. Dealtcum Napoleon însuși s'a simțit totdeauna francez.

În privința faptului afirm că ar fi „furat obiecte de artă suntem gata să lămurim că această afirmațiune corespunde numai concepției moderne a dreptului internațional public. Însă mentalitatea contemporană a lumii în care trăia Napoleon, la începutul sec. XIX-lea, nu a considerat transportarea obiectelor de artă din Veneția și Florența ca „hoție“, ci ca simplă „capturare“, pe care Napoleon a făcut-o urmărind idealul să facă din Paris o capitală a lumii, înpodbobită cu trofee din toate țările, pe care le-a invins.

Dăm expresia regretului nostru că articolul apărut a provocat o neînțelegere și a dat loc la o interpretare greșită, pe care noi nu am intenționat-o.

Cu aceasta, declarăm prezenta chestiune ca definitiv închisă.

„I. R.“

INFORMAȚIUNI

De ce nu sprijinește Banca Națională, o bancă românească ?

Banca Comercianților și Meseriașilor Români din Arad, s'a încheiat primul bilanț. La un capital deplin vărsat de lei 1.703.420 arată active de 2.425.925. Nu arată nici un beneficiu, dar în schimb amortizează 59646 lei din mobilier și presintă la taxe de fondare o sumă de 51032 Lei, sume care de fapt sunt

beneficiu. Foarte corect că banca nu distribue această sumă de peste 110.000 Lei, ci își consolidează existența.

Ne surprinde foarte mult, examinând acest bilanț că Banca Națională a României, și Creditul Industrial, instituțiuni financiare create în primul rând pentru finanțarea elementelor și întreprinderilor curat românești, nu figurează ca creditori

ai acestei tinere bănci chemată să creeze, să susțină și să întărească pe comerciantul și pe meseriașul român, în cuibul jidovizmului ce se cheamă Arad. Știm că întreprinderea Fraților Neumann beneficiază de zeci de milioane credit de la instituțiunile susnumite în timp ce Banca Comercianților și Meseriașilor români, nici un ban. În chipul acesta lucrând, se vor jidovi complet orașele noastre, iar guvernarea noastră se vor putea deslăsa în iluzii, că guvernează România Mare! unde Românul e sclavul economic al Jidovului.

*

O întrebare dlui inginer St. Mateescu din Arad.

Dl Ing. St. Mateescu, dir. Uzinei electrice văzând că Banca Comercianților și Meseriașilor români din Arad nu poate da caufiune, ese din direcțiunea acestei bănci pentru a se înscăuna în aceiași situație la banca „Arădana“ mai bănoasă, cu mulți clienți jidovi și alți streini.

Frumoase exemple de cum se înțelege la noi crearea clasei de mijloc românești, și cu ajutorul ei românizarea orașelor!

*

Prefectura și Primăria își fac reparațiunile de automobile, într'un garaj, al unui fost bolșevic ungar, cât timp există în oraș un garaj excelent al meseriașului român St. Feier Dl Feier are cuvântul!

*

Procese studențești. Joi în 24 Martie a avut loc în fața Consiliului de războiu din Cluj, procesul intențat dd. Dr E. Pascu, fost președ., al centrului studențesc, E. Butnariu și Gh. Muntean, acuzați fiind că în ziua de 10 Mai anul trecut au vrut să defileze cu steagul pe care se afla cusută o frumoasă svastică Consiliul ne găsind în acest fapt nici o vină, i-a achitat cu unanimitate.

*

În 6 Aprilie, va avea loc, tot în fața Consiliului de războiu, procesul stud. Mureșeanu și Ion Șerbu, acuzați că ar fi lovit câți-va jidani în anul trecut la Baia Mare. Împreună cu ei mai sunt acuzați încă 2 învățători români și 8 jidani, aceștia din urmă fiind provocatorii scandalului.

Procesul promite a fi din cele mai interesante și ne vom ocupa în numărul viitor mai pe larg.

*

Situația gravă dela Iași. Se știe că studențimea ieșeană — fiind oprită de a participa la serbările dela Chișinău, — a declarat o grevă în semn de protest pentru ziua de 30 Martie.

Prof. Rășcanu însă, a adresat cuvinte injurioase studențimei, care înțelegea să respecte o hotărâre luată de „Asociația Studenților Creștini“, pentru care fapt s'a prezentat la dsa o delegație de studenți cari i-au cerut să-și retragă cuvintele înșultătoare. Prof. Rășcanu a refuzat să stea de vorbă cu studenții (pentru dsa, student e sinonim cu derbedeu), ba ce e mai mult a trimis servitorul să cheme forțele polițienești pentru arestarea studenților, cari și-au permis să-i ceară retragerea insultelor. Acest profesor însă, nu s'a oprit aci. Esind din camera unde se afla, a trecut în sala în care se găseau studenții și a tras un foc de revolver asupra studentului Hâncu, care din fericire n'a fost atins.

Studențimea creștină a făcut toate demersurile necesare pentru pedepsirea acestui profesor care-și închiupie că se găsește dincolo de Nistru, și împotriva prefectului de poliție care n'a intervenit în desfășurarea scandalului.

Datorită acestei situații, studenții ieșeni, au declarat grevă și pentru ziua de 31 Martie, luând hotărârea ca la cursul prof. Rășcanu să nu urmeze nici unul până Luni în 4 Aprilie.

*

Notarul jidan Filip Rotschild a fost suspendat. Am arătat în nrul 8 al revistei noastre, unele dintre multele abuzuri și fărădelegi comise de susnumitul notar în comuna Moisei din Maramurăș. Datorită acestui fapt și în urma înzistentelor conținui depuse din partea locuitorilor români din aceea comună, jidanul Rotschild a fost *suspendat*.

Aducem și pe această cale cele mai călduroase mulțumiri dlui prefect T. Doros, care a luat această măsură apărând interesele Românilor maramureșeni, împotriva banditismelor notarului jidan. Sperăm ca această măsură să servească de lecție și altora.

*

Cine sunt stăpânii la Cernăuți. În „Glasul Bucovinei“ din 16 Febr. a. c. găsim următoarea informație: **Farmacile de serviciu de noapte la Cernăuți.** La 1 Februarie 1927: I. Constantinescu Frunză, Herold

Gustav, Sager Sigmund, Kuzmany Alex. și Stenberg Siegmund. La 17 Febr. 1927: Fiebert Norbert, Guttman Abraham, Geller Iosif, Storf Samuel La 18 Febr. 1927: Benedict Iosif, Grossman Lear, Peristein Caesar, Greif Max și Branovitzer Leopold. La 18 Febr. 1927: Deligdisch Siegfried, Fait Matei, Dobroschi Francis și Herschmann Heinrich.

Tabloul se termină aici. Noi constatăm că între 17 nume cari se termină în „berg“, „mann“, „stein“ și „tzer“ s'a cuibărit și unul care se termină în „escu“

Ne întrebăm noi. Ce caută acest „escu“ în țara martinului David Falik și a jupânului Mayer Ebner.

Alte comentarii le credem de prisos și lăsăm cetitorilor noștri, să tragă singuri concluziile asupra acestei situații.

*

O întrebare. Dl ministru Petrovici, răspunzând dlui Cuza care a luat apărarea studenților, relevă unele părți instigatoare și revoluționare dintr'un manifest studențesc.

Dsa se indignează că studenții au spus: „Să ia aminte, mai bine, că nemulțumirile de tot felul ce am acumulat, pot exploda cândva, sfărâmând capetele seci.“

Deci se supără și se revoltă dl Petrovici, tovarășul lui Wumbrandt? Se simte poate vizat?

*

Din Împărăția lui Troțchi. Cetim în „Scutul Național“, care apare la Chișinău, următoarele date asupra situației din Rusia sovietică:

„...În anul 1926 s'au creat zece școli profesionale jidovești. Soviete pur jidovești și fără nici un acope-rământ erau în Ucraina 15 în anul 1925, 95 în 1926 și 111 până la prezent. dintre cari 69 orășenești și 42 sătești. Există 36 tribunale și 4 judecătoria cu limbă oficială idisch. Acuma se înființează Cercuri de Recrutare jidovești. Casele de economie și credit jidovesc se înmulțesc pe zi ce trece...“

Iată care este prezentul nefericitului popor rusesc:

Iată care este viitorul sârmanului popor român, care nu vede cu un ceas mai de vreme pericolul ce-l așteaptă pentru ziua de mâine.

*

Toate manuscrisele cari privesc partea redacțională a revistei, se vor adresa secretariatului de redacție, Str. Bob 7, Cluj.